

Politidirektoratet

NCIS Norway

pr. e-post

Deres referanse:
201604774

Vår referanse:
2016/02605

Sted, dato
Bryn, 9.2.2017

HØRINGSSVAR – FORSKRIFTSFESTING AV BEHANDLING AV OPPLYSNINGER I HENHOLD TIL AVTALE MELLOM NORGE OG USA OM STYRKET SAMARBEID OM FOREBYGGING OG BEKJEMPELSE AV ALVORLIG KRIMINALITET

Det vises til høringsbrev av 1. desember 2016 fra Justis- og beredskapsdepartementet med forslag til forskriftsfesting av behandling av opplysninger i henhold til den såkalte PCSC-avtalen mellom Norge og USA, med tilhørende e-post fra Politidirektoratet av 28. desember 2016. Kripos er bedt om å inngi eventuelle merknader innen 9. februar 2017.

Formålet med PCSC-avtalen er å styrke samarbeidet om forebygging og bekjempelse av alvorlig kriminalitet ved at partene gjennom nasjonale kontaktpunkt kan foreta automatiserte søk i referansedata fra hverandres registre for DNA og fingeravtrykk. Stortinget ga samtykke til inngåelse av PCSC-avtalen 12. mai 2016, og avtalen forventes å tre i kraft i løpet av første halvår 2017.

Avtalens første del, herunder bestemmelser om spontan informasjonsdeling, personvern og informasjonssikkerhet, trer i kraft fra tidspunkt for undertegning av avtalen. De øvrige bestemmelser trer i kraft når alle nødvendige tiltak er på plass, med særlig henblikk på tekniske løsninger for slik informasjonsdeling. Etter det Kripos kjenner til vil nødvendige tilpasninger i ABIS for å knytte seg til blant annet denne avtalen være på plass i slutten av mai, dersom tidsplanen følges.

Bestemmelsen om tilsvarende deling av informasjon fra DNA-registeret vil ikke tre i kraft før USA har hjemmel til å dele data fra sitt DNA-register.

Nedenfor følger Kripos' merknader til de enkelte bestemmelsene.

Kripos/

Til § 74-2 Definisjoner

DNA-profiler er i § 74-2 nr. 1 definert som:

"Bokstav- eller tallkode som representerer et antall kjennetegn som gjør det mulig å identifisere den ikke-kodede delen av en analysert DNA-prøve fra et menneske, det vil si den særskilte kjemiske formen på ulike DNA-loci".

Etter vår vurdering er definisjonen vanskelig tilgjengelig. Videre bemerkes det at det synes lite hensiktsmessig å benytte en annen definisjon av DNA-profil i politiregisterforskriften § 74-2, enn den som allerede er inntatt i samme forskrift § 45-2 nr. 1. Sekundært foreslår vi at det i hvert fall gjøres følgende justeringer i det utsendte forslaget:

"Bokstav- og/eller tallkode som representerer et antall *markører* som gjør det mulig å identifisere den ikke-kodede delen av en analysert DNA-prøve fra et menneske, det vil si den særskilte kjemiske formen på ulike DNA-loci."

Begrepet referansedata er definert i § 74-2 nr. 2. Kripos er usikker hva som menes med "tilhørende referanse", samt om definisjonen kan bidra til å skape forvirring knyttet til allerede etablerte uttrykk som referanseprofil og referanseperson. Dersom det siktes til et referansenummer knyttet til den enkelte DNA-profil eller fingeravtrykk kan dette uttrykkes klarere. Ved behandlingen av opplysninger i DNA-registeret er begrepet DNA-ID nummer etablert. For fingeravtrykk brukes begrepet referansenummer. Siste setning i definisjonen fremstår som lite opplysende og Kripos er usikker på betydningen av denne; "Referansedata som ikke kan spores tilbake til en enkelt person (ikke-sporbare data), skal kunne identifiseres som dét".

Til § 74-5 Forholdet til andre avtaler

Kripos stiller spørsmål ved om det er nødvendig å presisere at PSCS-avtalen ikke begrenser annen informasjonsutveksling mellom USA og Norge.

Til § 74-6 Nasjonalt kontaktpunkt

Det foreslås at Kripos blir nasjonalt kontaktpunkt for Norge. Kripos er enig i at dette fremstår som en fornuftig plassering av ansvaret da vi per i dag har ansvaret for 17 av de sentrale politiregistrene, samt er nasjonalt kontaktpunkt på flere andre områder. Kripos har tidligere spilt inn ressursbehov for implementeringen av Prümavtalen som anses dekkende også for implementeringen av PCSC-avtalen (brev fra Kripos til Politidirektoratet av 15. juli 2014).

Til § 74-7 Fingeravtrykksopplysninger

Tilsvarende som for Prümavtalen gis det opplysninger om treff/ikke-treff, og ikke direkte tilgang til informasjon om en persons identitet.

Dersom søket viser samsvar med et fingeravtrykk i norsk fingeravtrykkregister, skal nasjonalt kontaktpunkt utlevere ytterligere personopplysninger og andre tilgjengelige opplysninger tilknyttet fingeravtrykket i samsvar med norsk lovgivning. I forlengelsen av dette fremgår det at nasjonalt kontaktpunkt i Norge kan foreta ytterligere analyser dersom det er nødvendig for å bekrefte at fingeravtrykkene samsvarer. Tilsvarende bestemmelse finnes ikke for DNA-profiler, jf. § 74-8. Se merknad under.

Til § 74-8 DNA-profiler

Det følger av forslagetets annet ledd at dersom man ved søk etter første ledd konstaterer at DNA-profilene samsvarer, skal Kripos ".....utlevere elektronisk referansedataene som hører til profilen det er funnet samsvar med". For å forenkle språket noe foreslår Kripos følgende: "[...] utlevere referansedataene som hører til profilen det er funnet samsvar med elektronisk".

For ordens skyld ønsker Kripos at det inntas tilsvarende formulering som for fingeravtrykk med hensyn til adgangen til å foreta ytterligere undersøkelser. Tillegget kan formuleres slik: "Kripos kan ved behov anmode databehandler om ytterligere analyser for å bekrefte at DNA-profiler samsvarer."

Til § 74-11 Elektronisk søk i fingeravtrykkregistre

Det fremgår av høringsnotatet at det foreligger et visst nasjonalt handlingsrom med hensyn til i hvilken grad norsk politi skal kunne benytte seg av tilgang til de ulike amerikanske registrene, herunder fingeravtrykkregisteret til Department of Homeland Security som inneholder fingeravtrykkene til de som reiser til USA. Kripos støtter forslaget om at det ikke gis ytterligere begrensninger i denne adgangen, da det er et vilkår at behandlingen er knyttet til straffebud med en nedre strafferamme på mer enn ett års fengsel.

Henvisningen til politiregisterlovens bestemmelser anses etter vår vurdering tilstrekkelig.

Til § 74-14 Særlige behandlingsregler og informasjonsplikt

Etter forslagetets første ledd plikter "Kripos eller den behandlingsansvarlige å rette, slette eller sperre opplysninger som er innhentet eller behandlet i strid med dette kapittel, eller hvor utleveringen til Norge er i strid med de forente staters interne rett" på anmodning fra de forente stater.

Kripos kan ikke se at spørsmålet om behandlingsansvar er berørt i høringsnotatet og legger derfor til grunn at det med henvisningen til behandlingsansvarlige siktes til det politidistriktet eller særorganet som behandler opplysninger for å forebygge, avdekke eller etterforske alvorlig kriminalitet, jf. § 74-4 annet ledd, eksempelvis distriktet som etterforsker en bestemt sak, jf. politiregisterforskriften § 2-1.

Til § 74-15 Dokumentasjonsplikt

Som det fremgår av notatet foreligger det allerede en dokumentasjonsplikt ved utlevering av opplysninger i politiregisterforskriften § 11-4. Plikten etter § 74-1 vil imidlertid også gjelde mottatte opplysninger. Opplysninger om mottak og utlevering av opplysninger skal slettes etter to år. Det vil derfor være nødvendig med en teknisk løsning som understøtter de oppstilte krav. Kripos jobber med å få implementert en slik løsning gjennom Prüm-prosjektet.

Til § 74-16 Handlinger som faller inn under dette kapitlets virkeområde

Under punkt 1 er det opplistet en rekke forbrytelser mot mennesker, blant annet "voldtekt og andre sedelighetsforbrytelser, herunder barnepornografi". Til det vil Kripos bemerke at betegnelsen "barnepornografi" bør unngås, da dette dreier seg om seksuelle overgrep mot barn. Vi foreslår at følgende ordlyd benyttes: "fremstilling av seksuelle overgrep mot barn eller fremstilling som seksualiserer barn", jf. straffeloven § 311.

Avsluttende bemerkninger

Etter Kripas' vurdering bærer teksten i forslaget preg av å være en direkte oversettelse av en engelsk avtaletekst. Forslaget bør derfor gjennomgås med sikte på å få en bedre språkdrakt.

Med hilsen

Ketil Haukaas

Saksbehandler:

Mari Hersoug Nedberg
seniorrådgiver
Telefon: 23 20 80 28

Kopi:

Det nasjonale statsadvokatembetet